

CHARTISTKA, OBHÁJCE POLITICKÝCH VĚZŇŮ I OSTOUZENÝ GENERÁL, ÚSTR OCENÍ BOJOVNÍKY ZA SVOBODU

15. ROČNÍK CEN ÚSTAVU PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (CENY ÚSTR)

Slavnostní ceremoniál se koná pod záštitou Jiřího Drahoše, 1. místopředsedy Senátu Parlamentu ČR, a místopředsedy Senátu Jiřího Oberfalzera.

16. leden 2024, Valdštejský palác, Senát Parlamentu ČR,
Valdštejské nám. 17/4, Praha 1

Tisková zpráva ze dne 15. 1. 2024, Ústav pro studium totalitních režimů

V úterý 16. ledna 2024 se v prostorách Senátu Parlamentu ČR uskuteční 15. ročník Ceny Václava Bendy, která se do povědomí veřejnosti postupně vžila jako „Cena ÚSTR“. Patnáct laureátů, mezi nimi například Marta Kubišová či Jáchym Topol, převezmou medaili za úsilí vynaložené v protestních akcích či boji proti totalitním režimům. Průběh slavnostního ceremoniálu bude letos poprvé možné sledovat také on-line v reálném čase, a to díky streamu zajištěnému Senátem Parlamentu ČR a jeho distribuci službou Protext ČTK. Další novinkou je proměna vzhledu medaile, o kterou se zasloužil grafik Jaroslav Ježek z Ústavu pro studium totalitních režimů.

PATNÁCTÝ ROČNÍK PRO PATNÁCT OCENĚNÝCH, Z TOHO TŘI IN MEMORIAM

V rámci letošního jubilejního ročníku letos bude oceněno patnáct osobností, z toho tři in memoriam. Medaili letos převezme zpěvačka **Marta Kubišová** či spisovatel **Jáchym Topol**, dále pomocný biskup pražský **Václav Malý**, který v roce 1977 podepsal Chartu 77 a o dva roky později byl bez soudu vězněn za údajné podvracení republiky, nebo **Lubomír Müller**, obhájce politických vězňů a odpůrců vojenské služby, který byl stejně jako mnoho dalších osob, včetně svých rodičů a sestry, perzekvován pro své náboženské přesvědčení.

Mezi dalšími oceněnými jsou dále **Jan Litomiský**, **Miroslav Lehký** a **Stanislav Devátý**, všichni signatáři a mluvčí Charty 77, **Miroslav Kamil Černý**, signatář Charty 77 a petice Několik vět, **Alexej Kelin**, rusko-český intelektuál a odpůrce putinismu, **Libuše Musilová**, aktivistka a politická vězeňkyně, **Jan Stříbrný**, historik a teolog, **Vilém Prečan**, významný historik a zakladatel exilového Československého dokumentačního střediska nezávislé literatury.

Rudolf Battěk, československý filozof, politik a signatář Charty 77, profesor **Josef Kalvoda** či (armádní generál) **Lev Prchala** získávají ocenění za statečnost in memoriam.

LADISLAV KUDRNA, ŘEDITEL ÚSTAVU PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ:

„Dějiny jsou velkým příběhem a je pouze na nás, jak tento příběh předáme příštím generacím. Jak naše děti a vnoučata budou vnímat, co znamenalo žít v době nesvobody, v režimu založeném na potlačování lidských práv, zda si budou umět představit, co znamenalo žít v režimu, který pronásledoval jedince za jeho názor – to vše závisí pouze na nás.“

JIŘÍ DRAHOŠ, 1. MÍSTOPŘESED A SENÁTU PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY:

„Ústav pro studium totalitních režimů je institucí důležitou nejen pro své vědecké a odborné výstupy, ale také pro formování názorů dnešní mladé generace na minulá léta. Cena ÚSTR proto vnímám jako jeden ze zřetelných symbolů podpory demokracie, svobody a lidských práv.“

MEDAILE V NOVÉM

Autorem nového ztvárnění medaile pro rok 2023 je Jaroslav Ježek z Ústavu pro studium totalitních režimů, renomovaný grafik, který v minulosti připravil grafické koncepty řady publikací, katalogů i výstav. Původní grafický koncept z roku 2008 pracoval s vyobrazením profilu Václava Bendy s nápisem Cena za svobodu a demokracii s podtitulem Ústav pro studium totalitních režimů, rok 2016 znamená proměnu grafického konceptu s vyobrazením schodiště stoupajícímu k pomyslné svobodě s nápisem Cena za svobodu, demokracii a lidská práva. Nový koncept se zcela záměrně vzdaluje tradičnímu filigránskému vyobrazení, spoléhá na zjednodušení základních linií s důrazem na design. Ústředním tématem vyobrazení je samotné logo ústavu s uvedeným názvem instituce a letopočtem 2023. Plaketě dominuje vystouplá zlatá patina (výsledná barva pokovení), přičemž samotná medaile má rozměr 60 mm v průměru o síle 4 mm.

LETOS 201

Od roku 2009 zatím Cenu ÚSTR obdrželo 186 osobností, letošním ročníkem se číslo navyšuje o dalších 15, takže finální počet se po slavnostní ceremonii vyšplhá na 201 osobností. Nejstarší držitelkou ceny byla tehdy žijící, devětadevadesátiletá nizozemská teoložka Hebe Charlotte Kohlbrugge, která ji získala v roce 2013. Jednou z letos oceněných bude také osmadvadesátiletá Libuše Musilová, která převezme cenu osobně.

Slavnostním večerem hosty provede uznávaný českých moderátor Marek Eben. Přímý přenos, který začíná 16. ledna 2024 v 18 hodin, bude možné sledovat prostřednictvím streamu ze Senátu Parlamentu České republiky www.senat.cz/akce a dále pak přenášen službou Protext ČTK ceskenoviny.cz. Přenos bude možné sledovat i na facebookových stránkách ÚSTR.

CO TO JE, KDYŽ SE ŘEKNE ...

CENA VÁCLAVA BENDY (CENY ÚSTR) je udělována od roku 2008 osobnostem, které sehrály význačnou roli v boji za obnovu svobody a demokracie Československé republiky v letech nesvobody (1938–1945) a komunistické totalitní moci (1948–1989).

www.ustrcr.cz

Sledujte nás dále na sociálních sítích:

 [Facebook](#)

 [Instagram](#)

 [X \(Twitter\)](#)

 [Youtube](#)

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření. Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky. Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je od 1. 5. 2022 Ladislav Kudrna.

KONTAKT PRO NOVINÁŘE:

Ústav pro studium totalitních režimů:

Petra Jungwirthová, tisková mluvčí, M: 770 172 146, EM: press@ustrcr.cz